

Sr. Jordi Palou-Loverdos
Director del Memorial Democràtic
Carrer de la Tapineria 10
08002 Barcelona

Bon dia Jordi

Com ja t'ha explicat en Martí, estem treballant en la custòdia del territori dels Aiguamolls de l'Empordà on estan en joc moltes coses alhora:

1. La preservació de l'espai, sense tancar-lo ni destruir el que ja esta construït
2. La creació d'una ecovila gran i replicable, com no en tenim cap a Catalunya, seguint els models de Findhorn (Escòcia), Sieben Linden i Zegg (Alemanya), Svanholm (Dinamarca), Th Farm (Tennessee) etc

I el que te a veure amb el Memorial Democràtic:

3. La recuperació de la memòria històrica d'un espai que acollí el 1936 una col·lectivitat agrària pacífica i voluntària (dintre del tràgic context de guerra civil i autodefensa antifeixista), que fou usurpada violentament amb la victòria final del feixisme i el seu govern de 40 anys al nostre país -durant el qual, per a major escarni memorístic, l'espai serví com a caserna militar franquista. La finca fou traspasada en posteriors compravendes igual d'il·legítimes donat l'origen de la propietat, amnistiades pels pactes de la transició que permeteren consolidar i legalitzar el que en Franco aconseguí violant totes les legalitats nacionals i internacionals, com sabem, amb mentires, assassinats en massa i 40 anys d'un règim d'opressió i terror.

La consolidació del franquisme en democràcia

Nosaltres no estem disposats a concedir una segona victòria al franquisme amb l'oblit i el deixar passar un fet tant greu, que es repeteix en moltes altres propietats arreu del país, arrancades al poble per cedir-les a la Falange, l'exercit i l'església (com per exemple l'edifici de la Unió de Cooperativistes de Mataró, on el falangista que la usurpà deixà escrit al seu testament que no volia que retornés mai a la Unió de cooperativistes de Mataró..).

Creiem que amb la recuperació de la propietat col·lectiva de Torre Mornau podem fer un excel·lent treball de memòria històrica catalana, viva i actualitzada, com encara no s'ha fet a Catalunya (apart de la Colònia Col·lectivitzada Calafou). Treballant en la recuperació d'una línia política que, pel fet de ser enemiga de la resta de forces polítiques, ha estat trepitjada violentament i oblidada, tot i haver aglutinat bona part del proletariat català durant dècades, i tot i la grandària històrica, encara per redescobrir, de la Revolució Social Catalana, amb la que el Memorial encara hi treballa ben poc.

Avui les autoritats empordaneses i catalanes, a través de la propietat d'aquest espai il·legítimament usurpat, ens neguen la possibilitat de fer aquest treball ecològic, social i de memòria històrica.

Intuïm que bona part de les traves que col·loquen al procés es deuen justament al pacte de silenci entre les forces polítiques avui hegemòniques de deixar en el més profund oblit la memòria històrica d'un procés de col·lectivitat agrària com el que es dona allí. I per com revisar aquest procés podria conduir a una revisió de molts casos semblants, que portessin a qüestionar aquí i al país sencer, l'actual vigència de la *Causa General* franquista. Tot i que això seria un gran pas endavant per la normalització democràtica al país, sembla que hi ha massa interessos en joc com per poder caminar en aquest sentit.

Una memòria històrica del tot oblidada

Entenem que la memòria històrica llibertària, tot i haver estat tant important a Catalunya durant dècades, essent un referent internacional que inspirà, entre d'altres, el socialisme de rostre més humà i autogestionari de Iugoslàvia (ja que Tito conegué la revolució llibertària catalana quan vingué aquí com a brigadista internacional), no te cap "padrí" polític, cap partit o institució que el protegeixi de la condemna a l'oblit i la reinterpretació intencionada i esbiaixada de la història que en fan els actuals vencedors, ja des del Maig del 37, on sectors molt més violents (especialment el comunisme soviètic i el feixisme), acusaren de tota la violència de la guerra i la rereguarda a l'anarquisme.

Segueix sent subversiu i censurat recordar avui un fet tan singular, rellevant i encara avui actual i transgressor, com foren les col·lectivitats agràries i industrials, un cop contextualitzada la violència dels dies de revolució i guerra, que evidentment no és el que volem rescatar i reproduir, sinó els aprenentatges en positiu, que foren molts, molt profunds i molt oblidats, com ens recorda entre tants d'altres aquest documental: <http://www.verkami.com/projects/3547>

Nomes l'actual CNT, que està molt lluny de la força i rellevància que tingué els anys 20 i 30, o encara en la transició, ha treballat en aquest sentit. Però la pèrdua de rellevància social d'aquest sindicat, en gran mesura per la força violenta del feixisme, bolxevisme i neoliberalisme, fa mereixedora la memòria llibertària de la protecció per part d'altres institucions catalanes que permetin ajudar a fer possible aquesta recuperació.

Ni que sigui per una qüestió de restitució històrica d'una ideologia que ha estat tant protagonista a la història de Catalunya i Espanya i que ha tingut com a enemigues frontals tota la resta de línies polítiques i poders fàctics que des del maig del 37 escrigueren al seu gust la història.

Creiem que no ens podem permetre el luxe de seguir donant l'esquena i falsejar la història per fer que un capital tant fèrtil i interessant segueixi al baül dels records

d'utopies vençudes. Especialment en l'estat de crisi sistèmica i moral de l'actual model hegemònic, que podria regenerar-se o canviar a través del record i recuperació de les parts avui rellevants de processos com el de la revolució social catalana. Com és per exemple el cooperativisme a l'hora de resoldre de manera més eficient i justa que en l'actualitat, l'habitatge i l'ocupació; el model que usem a Calafou, i que plantejem a Torre Mornau ("hipoteques" cooperativistes de 200€/mes).

És un deute que encara tenim també amb els centenars de milers de catalans i catalanes que moriren per aquests ideals de llibertat plena, com mai s'ha donat en cap societat occidental en l'època contemporània, i que sens dubte és el capital polític més important i singular que mai Catalunya hagi ofert al món, per més que Catalunya i Espanya l'amagui als seus conciutadans i hereus. La història posarà les coses al seu lloc.

El paper del memorial

És per tot això que ens dirigim al Memorial Democràtic.

Perquè si aquest es un país democràtic, i el Memorial és honest en el seu ideal fundacional, no hi hauria d'haver obstacles en recolzar com a única institució pública catalana capaç de fer-ho, un treball de memòria històrica com el que plantejem.

Ens permetem tenir la ingenuïtat de creure que això és així. Altrament el Memorial no estaria fent el servei per al que es fundà.

I ho volem fer amb l'alt valor afegit de fer-ho amb un model viu, i no un museu mort i estàtic, com ja fem amb la Colònia Col·lectivitzada Calafou, on recuperem dues memòries catalanes oblidades: les **colònies industrials** i les **col·lectivitzacions**, per actualitzar-les i combinar-les, fent-ne un model que avui ja es motiu de visita de periodistes, acadèmics i activistes del món sencer.

Tenint present la clara asimetria entre les altres memòries històriques i la llibertària, entenem que hauríem de comptar amb un recolzament específic que reequilibri aquest patrimoni català, amb la resta de memòries històriques que si disposen de grups de poder de molta influència política a les institucions.

Entenem que la lluita llibertària implica l'autogestió, i que per això no comptem amb recolzaments institucionals. És per això que la recuperació que volem fer és autogestionada i autofinançada. Però és cert que amb institucions post franquistes que no posen en dubte l'actual reforma del règim franquista, que manté intacte allò més rellevant que en Franco deixà *bien atado*, com les qüestions nacionals, les oligarquies, la memòria (o desmemòria) històrica a conveniència, el cap d'estat, l'himne, bona part dels poders judicials, la bandera o el manteniment de propietats il·legítimament usurpades per la força militar, trobarem molts més obstacles dels

que hauríem de trobar en una país normalitzat democràticament, com infeliçment no és el nostre cas.

Creiem que és precisament per això, perquè hem començat a tocar qüestions tabú en aquest sentit, que les institucions catalanes locals i nacionals, estan fent un esforç i una sobreactuació per impedir a tota costa que puguem dur a terme aquest propòsit.

Concretant

Així que voldrien saber quan ens podríem reunir per conversar sobre aquesta qüestió i sobre com el Memorial Democràtic ens podria ajudar a fer aquest treball de memòria històrica, que com sabeu fins ara, feliç o infeliçment a l'estat espanyol ha hagut de ser fet des de la societat civil, pels *pactes de la transició* (o si li treiem dues lletres i li afegim l'ètica històrica, de la *traïció*) que constrenyen les institucions a parlar honestament del que ocorregué a la guerra i revolució social catalana avui fa 80 anys.

No es demana finançament, sinó recolzament institucional.

Volem saber, per tant, com podríem rebre alguna ajuda institucional per a fer possible aquest treball, que pugui contribuir també a una necessitat de normalització democràtica: qüestionar la vigència de la *Causa General* franquista que fa que espais com aquest siguin encara avui propietat de falangistes, fills i amics de falangistes o d'aquells a qui la falange o l'exercit va vendre espais i propietats il·legítimament adquirides per règims de totalitarisme feixista. En molts altres països mes normalitzats democràticament del que ho està a Espanya i Catalunya, això ha estat possible; no entenem perquè no hauria de ser el nostre cas.

Moltes gràcies, esperem resposta i poder-nos trobar aviat on sigui per parlar-ne.

No sol·licitem un favor. Exigim, com a ciutadans catalans, l'acompliment de les funcions del Memorial Democràtic.

Atentament,

Dídac S.-Costa i Larraburu
en nom de la Col·lectivitat dels Aiguamolls